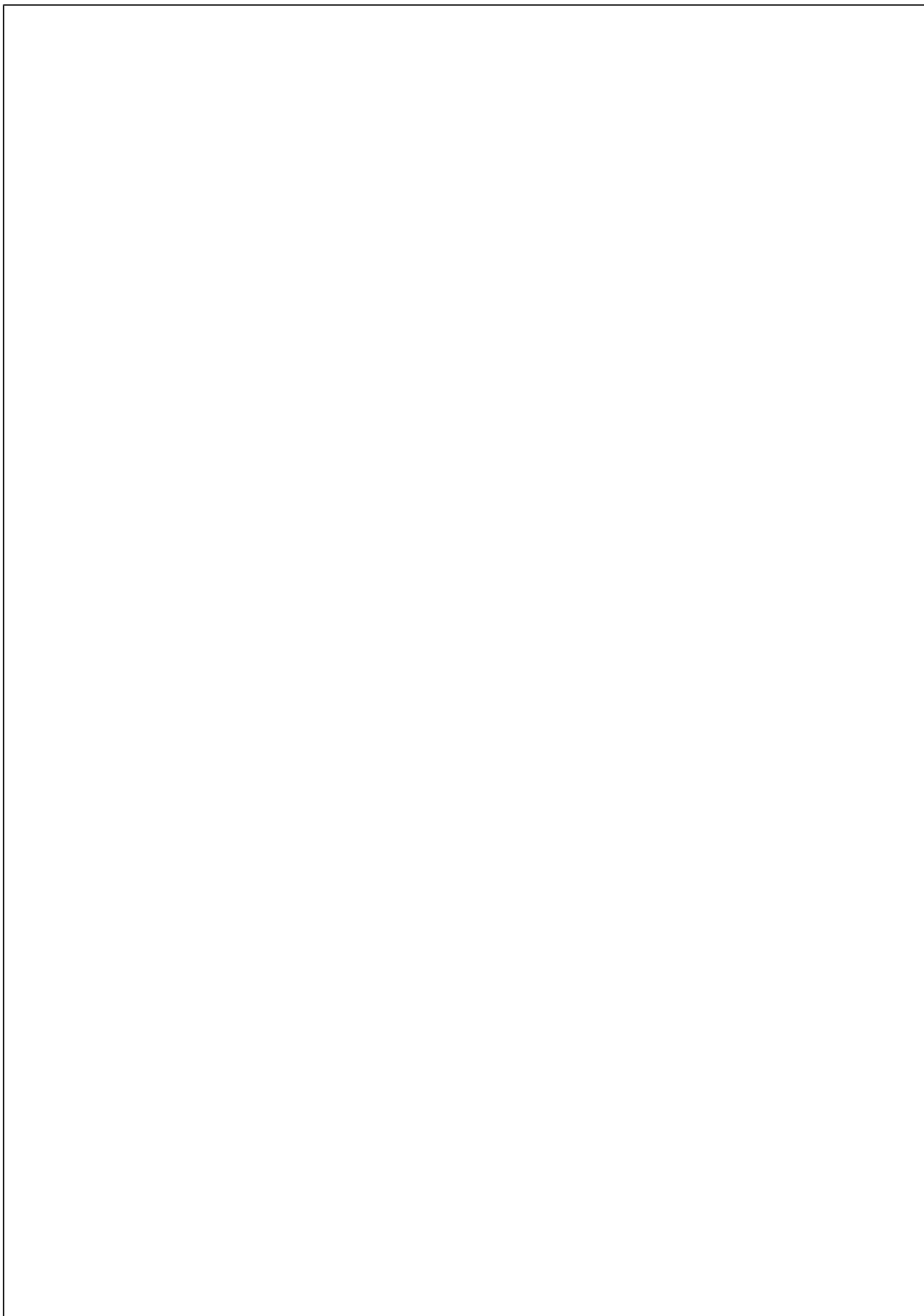

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/230367,W-Kanadzie-upamietnilismy-polskich-marynarzy.html>
27.02.2026, 03:26

[Następny](#)

[Powrót](#)

W Kanadzie upamiętniliśmy polskich marynarzy

27 września 2025 roku w Halifax w Kanadzie został odsłonięty pomnik Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej. W uroczystości wziął udział dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

27.09.2025

[Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa II Wojna Światowa Upamiętnienie](#)

Podczas II wojny światowej z Halifax wyruszały morskie konwoje statków wypełnionych żywnością, bronią i niezbędnymi materiałami, aby dotrzeć do Europy walczącej z Niemcami oraz ich sojusznikami. W Bitwie o Atlantyk polscy marynarze uczestniczyli od pierwszego do ostatniego dnia.

Pomnik Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej powstał we współpracy IPN z Konsulem Honorowym RP w Halifax Janem Skórą i Dyrektorem Komitetu Upamiętnienia Polskiej Emigracji w Halifax Elżbietą Rulką. Został zlokalizowany w pobliżu Narodowego Muzeum Imigracji oraz odsłoniętego w 2018 r. pomnika upamiętniającego prawie 300-letnią historię emigracji Polaków do Kanady. Obelisk upamiętniający polskich marynarzy walczących w Bitwie o Atlantyk we współpracy z Kanadyjską Królewską Marynarką Wojenną i flotą handlową powstał z inicjatywy miejscowej społeczności polonijnej.

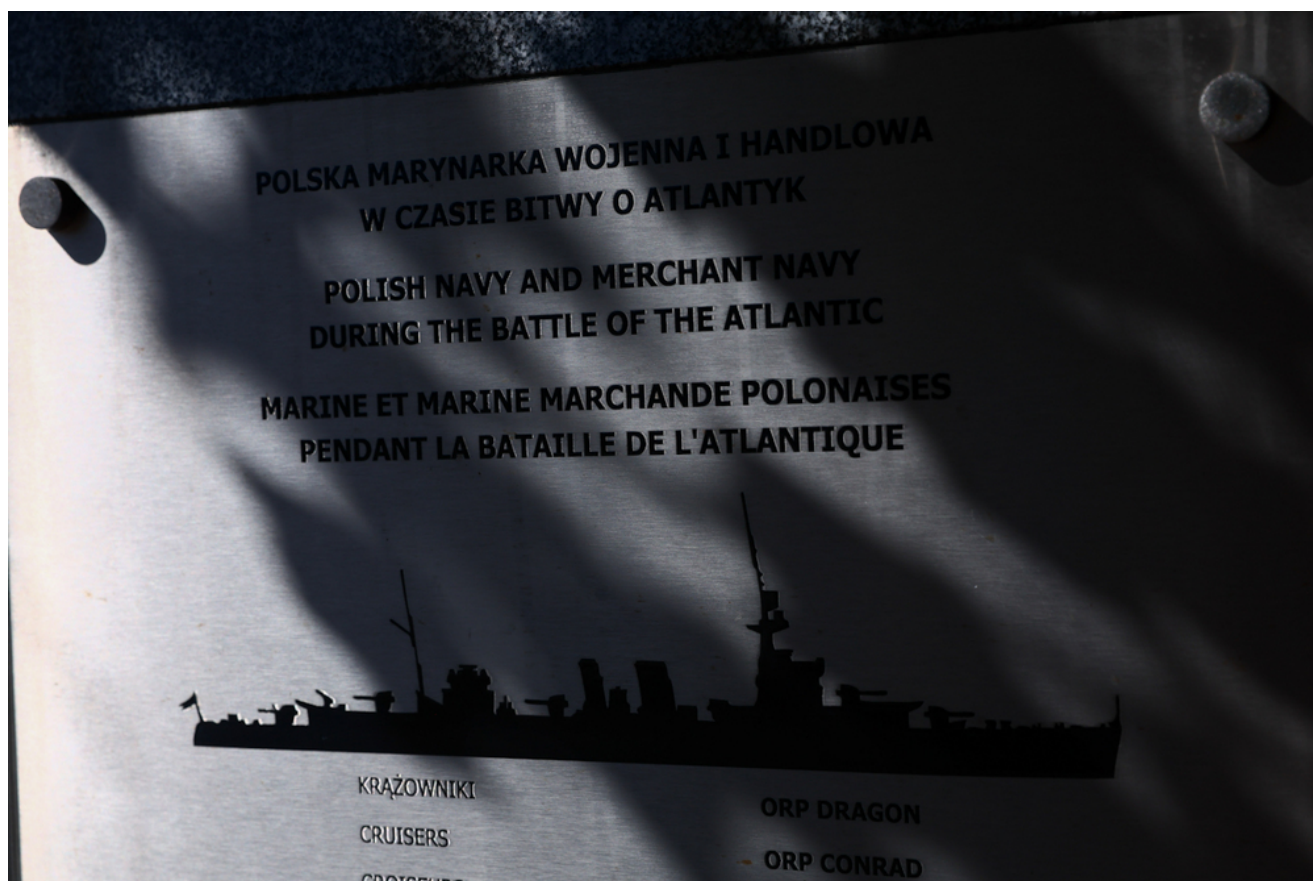
Dr hab. Karol Polejowski podziękował za inicjatywę upamiętnienia wysiłku polskich marynarzy i niegasnący patriotyzm środowiskom Polonii kanadyjskiej.

- Pomnik Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej upamiętnia ofiarę polskich marynarzy walczących w Bitwie o Atlantyk. Cena ich poświęcenia była najwyższa. Tych, którzy przeżyli, czekała tułaczka w poszukiwaniu nowego domu. Polska na wiele lat została uwięziona za żelazną kurtyną sowieckiej dominacji. Odsłaniając w Halifax ten pomnik, dziękujemy także gościnnej ziemi kanadyjskiej, która przyjęła po II wojnie światowej rzesze polskich uchodźców.

Pamiętając o słowach św. Jana Pawła II, że wolność nigdy nie jest dana na zawsze, przywołujemy tych, którzy w imię wolności, niepodległości i suwerenności Rzeczypospolitej stanęli do broni i walczyli na wszystkich frontach II wojny światowej. Cześć i chwała naszym bohaterom, marynarzom Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej!

- powiedział zastępca prezesa IPN.

W uroczystości udział wzięli przedstawiciele kanadyjskiego parlamentu, marynarki kanadyjskiej, przedstawiciele placówek dyplomatycznych, władze lokalne, a także reprezentanci miejscowej Polonii. Do zebranych przemówili Mike Savage, porucznik gubernator Nowej Szkocji oraz komandor Beth Vallis, dowódca rezerwy marynarki wojennej Royal Canadian Navy. Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej reprezentowała zastępca dyrektora, Joanna Sulej-Piskorz.

Odśloniecie pomnika Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej, Halifax w Kanadzie, 27 września 2025 roku, fot. Sławomir Kasper (IPN)

Odśloniecie pomnika Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej, Halifax w Kanadzie, 27 września 2025 roku, fot. Sławomir Kasper (IPN)

Odsłonięcie pomnika Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej, Halifax w Kanadzie, 27 września 2025 roku, fot. Sławomir Kasper (IPN)

Pierwszą wielką operacją sojuszniczą, w której brały udział okręty i statki pod białą-czerwoną banderą, była kampania norweska w 1940 r. W walkach we fiordach brały udział niszczyciele ORP „Grom”, „Błyskawica” i „Burza”, osłaniając siły Royal Navy oraz ostrzeliwując pozycje Niemców na lądzie. Wybrzeża Norwegii patrolował okręt podwodny „Orzeł”, a pasażerskie liniowce „Batory”, „Sobieski” i „Chrobry” przewoziły sprzęt i wojska desantowe. W wyniku nalotów Luftwaffe zatонуły niszczyciel „Grom” i liniowiec „Chrobry”. Wraz z całą załogą na przełomie maja i czerwca 1940 r. zaginął w niewyjaśnionych do dzisiaj okolicznościach okręt podwodny „Orzeł”. Nasze statki i okręty brały udział następnie w operacji Dynamo, ewakuacji wojsk z Dunkierki.

Polskie niszczyciele i statki handlowe uczestniczyły w alianckich konwojach na trasach północnego i południowego Atlantyku, Morzu Śródziemnym, Północnym, także na arktycznej trasie do sowieckiego Murmańska. Walczyły z okrętami nawodnymi i podwodnymi Kriegsmarine, samolotami Luftwaffe, minami, zmagaly się z burzliwym często oceanem. Na Atlantyku jedną z najsłynniejszych była akcja przeciwko niemieckiemu okrętowi liniowemu „Bismarck”, którego działania stanowiły duże zagrożenie dla systemu alianckich konwojów. Pomimo fatalnych warunków atmosferycznych, w maju 1941 r. ORP „Piorun” nawiązał kontakt z „Bismarckiem”, co przyczyniło się do uszkodzenia i ostatecznego zatopienia niemieckiego okrętu.

Polskie statki i okręty wspierały działania aliantów w większości znaczących operacji wojennych. Na Morzu Śródziemnym niszczyciele eskortowały konwoje, brały udział w dostarczaniu zaopatrzenia na Maltę, inwazji na Afrykę Północną, Sycylię i Włochy, zwalczały niemieckie U-booty. Polskie okręty podwodne dezorganizowały żeglugę państw Osi.

W czerwcu 1944 r., w operacji Overlord, największej operacji desantowej w historii wojen morskich, uczestniczyły polskie okręty wojenne, osłaniając armadę desantową, ostrzeliwując niemieckie pozycje we Francji oraz zwalczając jednostki Kriegsmarine.

W toku walk niemieckie torpedy i bomby zatopiły lub zniszczyły: 3 niszczyciele, jeden krążownik i 2 okręty podwodne. Obok Marynarki Wojennej w zmaganiach na morskich szlakach brało udział 50 statków Polskiej Marynarki Handlowej. Straty objęły 15 jednostek, w tym nowoczesne liniowce „Piłsudski” i „Chrobry”.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa, II wojna światowa, Upamiętnienie

Powiązane wiadomości

Oznaczenie grobów polskich weteranów pochowanych w Kanadzie